

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2014

ББК 81
А - 43
УДК: 8

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць.
Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2014. — 88 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Архангельська Алла Мстиславівна – доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету);

Оляндер Луїза Костянтинівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Гороть Євгенія Іванівна – доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Стеріополо Олена Іванівна – доктор філологічних наук, професор, (Київський національний лінгвістичний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Зимомря Микола Іванович – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 26.09.2014 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2014

суб'єктивний характер. Вказану ускладненість зумовлено врешті-решт не самим текстом як об'єктом філологічних розшуків, а в першу чергу тим, що бачить суб'єкт в акті сприйняття: сам текст, свій рівень його розуміння чи наслідок акту пізнання. Загальновідомо, що цей акт у галузі філології має ті ж три компоненти: об'єкт – суб'єкт – копія. В залежності від того, що передує в голові творця акту, і виникає там образ об'єкта. При акцентуванні сприймаючим останнього члена тріади (копії), тобто того, яким суб'єкт бачить текст, виникає побутове, занадто вільне поняття об'єкта, яке пов'язане з особистими узагальненими асоціаціями та тимчасовими настроями адресата. Таке визначення тексту можна назвати рецепцією, в котрій той відіграє лише поштовхову роль у фантазіях читача, який діє за принципом: «А що ж спадає мені на думку при розгляді ситуації, вималюваній у тексті?» При акцентуванні сприймаючим середнього члена тріади (суб'єкта), тобто того, яким він бачить текст, виникає інтелектуальна спроба полемічного поняття об'єкта, яка пов'язана з наміром адресата знайти своє, відмінне від інших, тлумачення тексту. Таке визначення об'єкта можна назвати інтерпретацією, в котрій той відіграє вже не лише поштовхову, а й направляючу роль у намаганнях читача, який діє за принципом: «А що я можу сказати про ситуацію, вималювану в тексті?» При акцентуванні сприймаючим першого члена тріади (об'єкта), тобто того, яким він бачить текст, виникає науково аргументована оцінка тексту, яка пов'язана з пошуком філологічної термінології, відповідної до поетичного втілення в ньому. Таке визначення об'єкта можна назвати аналізом, в якому текст відіграє не лише поштовхову, й направляючу роль, а продовжуючу, «перетікаючу», бо зміст об'єкта, кажучи словами східнослов'янського фольклору, полишає поетичну форму краси Василини Премудрої і одягає наукову форму «жаб'ячої шкіри», а читач діє за принципом: «А що ж зображено в ситуації, вималюваній у тексті?»

Отже, розглядаючи текст як дискурс, варто наголосити на двозначності терміна «адресат» (і його синонімів): тут його використано не тільки у традиційному розумінні «адресат як другий комунікант», але й у незвичайному, дискурсивному розумінні «автор як другий комунікант», бо дискурс як наслідок монологічної діалогічності будь-якого тексту потребує від мовця обов'язкової турботи про те, щоб його висловлювання було зрозумілим для сприймаючого. Саме перекладацький аспект такого підходу до дій адресата зумовлює специфіку дискурсивного перекладу, на що натякав Т. А. ван Дейк, коли писав про суттєво різні ролі «користувача мови», які повинен враховувати перекладач.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коваль А. П. Культура ділового мовлення: писемне та усне спілкування. – К.: ВШ, 1982. – 288 с.
2. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
3. Лановик М. Функціонування художнього образу в різномовних дискурсах. – Тернопіль: Економічна думка, 1998. – 148 с.
4. Нелюбин Л. Л. Перевод и прикладная лингвистика. – М.: ВШ, 1983. – 207 с.

Резюме. В статті розглядається оригінал як дискурс з точки зору різних мовознавців і особливості перекладу, сопоставляється «высказывания» и «текст».

Ключевые слова: переклад, дискурс, лінгвістика, комунікація, термін.

The summary. In the article discusses the original as a discourse in terms of different features linguists and translation matched "expression" and "text".

Key words: translation, discourse, linguistics, communication, period.

Одержано редакцією 24.05.2014 р.

УДК: 811.111'373.43

В.В. КОВАЛЮК

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛОГІЗМІВ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Резюме. В статті розглядаються аспекти адаптації англо-американських неологізмів в українській мові, та проводиться аналіз позитивного або негативного впливу неологізмів на розвиток чи засмічування української мови

Ключові слова: постачальники неологізмів, мова-реципієнт, асимілювання, номінативний простір, словники та глосарії.

Постановка проблеми. Українська мова, як і багато інших мов, переживає в наш час так званий «неологічний бум». Особливу увагу привертає проблема великого корпусу нових слів англо-американського походження в сучасних українських газетах, журналах та інших періодичних виданнях, які створюють значні труднощі для розуміння та адекватного перекладу на українську мову.

Кінець ХХ та початок ХХІ століття відзначаються глобальними соціально-економічними змінами. Людство увійшло у новий етап науково-технічного прогресу, який називається інформаційною революцією. На кожному

етапі розвитку суспільства можна виділити певні сфери соціального життя, соціального середовища, що розвиваються найбільш бурхливо, найбільш динамічно. За останні два десятиріччя до таких сфер можна віднести галузі економічного та соціально-політичного життя суспільства. Саме вони стали царинами найбільшого “лексичного росту”, зародження мовних інновацій, постачальниками неологізмів до загальнонародської мови.

Великі соціально-економічні перетворення в Україні 90-х років вплинули в першу чергу на галузі політики та економіки. На зміну старим економічним догмам прийшла нова економічна культура, нові професії. Формування ринкової економіки призвело до змінень в економічній та політичній термінології і в сучасній мовній ситуації в країні в цілому. З одного боку, багато лексем, що вживалися в мові “планової” економіки, стали “архаїзмами”. З іншого боку, просліджуються значні семантичні та стилістичні трансформації, виникають нові запозичення. Оскільки весь український діловий світ орієнтується насамперед на США та англійські країни, існуючі українські соціально-економічні терміни все частіше замінюються англо-американськими еквівалентами, які передають також й нові економічні поняття, наприклад: дилер замість посередника, дистриб’ютор замість розповсюджувача або торговельного агента, офіс замість контори.

Як зазначають провідні лінгвісти (О.А.Земська [1], М.В.Китайгородська [2], Л.П.Крисін [3] та інші), до пріоритетних сфер розповсюдження неологізмів англійського походження відносяться соціально-економічна, загально-політична, науково-технічна сфери та сфера культури. Вчені аргументують свої висновки тим, що саме в цих царинах відбуваються значні соціальні перетворення, просліджуються нові явища та процеси, що потребують семантично точних номінацій, які не мають еквівалентів у мові-реципієнті. На жаль, сутність процесів використання англо-американських неологізмів в українській мові ще недостатньо досліджена, хоча, на мою думку, проблема є дуже актуальною.

Потребують наукового аналізу та обґрунтування такі проблеми, як:

- критерії віднесення новостворень до неологізмів;
- визначення періоду вживання слова в мові, аби воно вважалося неологізмом та потрапило до відповідного словника;
- лексикографічні проблеми створення спеціальних словників та глосаріїв;
- проблема впливу англо-американських неологізмів на розвиток української мови.

Іншомовні запозичення (переважно англо-американізмів 90-х років) відображують, головним чином, тенденцію до інтернаціоналізації термінів соціально-економічної макросфери. Цьому процесу значною мірою сприяють прямі контакти з іноземними партнерами – носіями англійської мови, закордонними фірмами та іншими структурами.

Найбільш уживані неологізми цієї групи вийшли за межі вузько професійного використання і можуть означати різноманітні види діяльності, пов’язані не тільки з якоюсь однією галуззю, а і з багатьма іншими. Так, неологізми шопінг і стелс-компанія широко вживаються з початку 90-х років у соціально-економічній та комерційних сферах. Вони не зареєстровані в лексикографічних джерелах і коментуються тільки в пресі. Неологізм стадії інтеграції шопінг набув в українській мові значення комерційного різновиду туризму. Він є дериватом неологізму шоп і разом з іншими похідними (шоп-тур, шоп-група, шоп-бізнес, шоп-мен) виконує особливу синтаксичну (атрибутивну) функцію в наведених словосполученнях. Неологізм стелс-компанія означає товариство, яке конфіденційно відстоює інтереси підприємців.

Головні зони в номінативному просторі економіки займають так звані “економічні предикати”, назви осіб за соціальним статусом, назви “економічних професій”, назви нових типів “державних та комерційних структур”.

До “економічних предикатів”, що вказують на головні процеси в соціально-економічній макросфері та певні типи економічних відносин, можна віднести неологізми англійського походження даної сфери, в першу чергу, дієслова та відповідні їм назви дій, такі як:

- інвестувати (інвестування) – вкладати капітал в якусь галузь економіки;
- хеджувати (хеджування) – підстраховувати прибутки від зміни цін або валютних курсів на біржі при виконанні торговельних угод;
- спонсорувати (спонсорство) – виступати в якості замовника, організатора, фінансуючої сторони, яка потребує рекламування своєї діяльності;
- кросувати (кросування) – 1. перекреслювати чек; 2. одночасно купувати та продавати на біржі через одного й того ж брокера один і той же пакет акцій або інші фінансові інструменти.

З початку 90-х років в українську мову проникає велика кількість неологізмів англійського походження для означення суб’єктів економічної та політичної діяльності (назв осіб за родом професійної діяльності, найменувань відповідних професій). До них можна віднести такі, як: бізнесмен, інвестор, офшорник, кліпмейкер, маркетмейкер, ріелтор, трейдер, брокер, менеджер, спікер, спічмейкер, ньюсмейкер та інші.

З усіх неологізмів списку службовців комерційно-підприємницьких структур менеджер найбільш переконливо підтверджує тезу про взаємний вплив та взаємозв’язок соціальних суб’єктів у системі економічних відносин. Досягнувши стадії інтеграції, це слово створює в соціально-економічній сфері цілу ієрархічну структуру посад посередницької діяльності та адміністративного апарату: топ-менеджер, сервіс-менеджер, акаунт-менеджер і багато інших.

До найбільш значних типів державних та комерційних структур можна віднести фірми, центри, фонди та компанії, номінації яких часто включають неологізми англійського походження 90-х років: консалтингова

фірма, іміджмейкерська фірма, дилінговий центр, інвестиційний фонд, траст-фонд, дистриб'юторська компанія, офшорна компанія, холдинг (об'єднання підприємств) та інші.

Отже, це явище можна розглядати як семантичну трансформацію. У лінгвістичній літературі поняття "семантична трансформація" не є новим. Воно аналізувалося у роботах Л.П. Крисіна [3], О.В. Загоровської [4] і у дослідженнях багатьох інших лінгвістів. Традиційно під "семантичною трансформацією" розуміють розширення або звуження семантики запозиченої одиниці в мові-реципієнті, переносне вживання іншомовних лексем. Якщо в 50-70-х роках минулого століття існувала думка, що для іншомовних лексем характерним є процес звуження семантичного об'єму та їх однобічне вживання в переносному значенні, то в останні роки ця думка піддається критиці. Як зазначає В.Г. Костомаров [5], зараз спостерігається інтенсифікація розширення, "...углубления семантической структуры слова, ...возникновения совсем новых значений".

Тенденція до розширення семантичної структури англо-американізмів чітко виявляється в процесі їх проникнення з однієї сфери соціуму в іншу (переважно в соціально-економічну макросферу). При цьому первісне значення може зберегтися (інсайдер, хіт, рейтинг), або зникнути (сервіс, сервер).

У 30-х роках минулого століття англійські неологізми сервіс і сервер увійшли в спортивну термінологію в наступних значеннях: сервіс означав подачу м'яча в тенісі, тобто удар, яким гравець вводив м'яч у гру; сервер означав гравця, який вводить м'яч у гру в тенісі та інших іграх [7]. Зараз слово сервіс вживається у значенні побутове обслуговування або частина системи маркетингової діяльності, яка пропонує послуги, пов'язані з поліпшенням виробництва та продажем товарів. Термін сервер означає спеціалізований комп'ютер, або програму загального користування, де кожний може отримати необхідну йому інформацію.

Значно частіше, ніж явище елімінації (зникнення) первісного значення слова, можна спостерігати детермінологізацію спеціальних термінологічних значень англо-американізмів при їх вживанні в неспеціалізованих сферах спілкування. Наприклад, слово рейтинг раніше мало значення числового показника індивідуальних та командних досягнень у спорті. Зараз це оцінка, показник або рівень чогось у різних сферах соціуму. Воно може бути включено в синонімічний ряд зі словами оцінка, показник, ступінь, рівень (рейтинг країни, рейтинг популярності). Іноді слово рейтинг виступає синонімом слів популярність, престиж, репутація (підвищити власний рейтинг, газета має високий рейтинг).

Більшість слів англійського походження в українській мові відносяться до іменників, які можуть бути різних структурних типів: складені, складні та однослівні.

Складеним іменникам притаманні риси регулярності моделі (частотне вживання одного з компонентів). Наприклад:

тайм-чартер – угода фрахтування судна на певний період часу, в тому числі без екіпажу;

тайм-шит – документ, в якому фіксуються витрати вантажно-розвантажувального часу при перевезеннях вантажу;

тайм-шер – різновид комерційної туристичної путівки;

крос-листинг – котирування цінної папери одночасно на декількох біржах;

крос-курс – курс однієї валюти по відношенню до другої, розрахований через їх курси до третьої валюти;

крос-кредитування – угода між двома банками по відношенню до загального заможного клієнта;

спот-курс – різновид фінансової угоди з негайною оплатою або при валютних операціях протягом двох днів;

спот-промпт – чартер з умовою негайної готовності судна до завантаження.

Складні продуктивні іменники утворюються шляхом складання двох слів: євроакція, євробанк, єврочек, євроремонт, нафтотрейдер, копірайт.

Головним засобом номінації, що є характерним для однослівних неологізмів, є афіксальна деривація (префіксація і суфіксація). Обидва процеси, які сприяють поповненню лексики, тісно переплітаються, взаємодіють. Як підкреслює Л.П. Крисін, "...в этом взаимодействии отчетливо проявляется одна тенденция, характерная для большинства современных языков Европы – тенденция к интернационализации лексики..." [3].

Афіксальні морфеми виявляються спільними для багатьох мов. Наприклад, англійські суфікси виконувача дії – *-er*, *-tor* (*deal-er*, *real-tor*) та суфікси української мови *-ер*, *-атор* (лифтер, приватизатор). Неологізми з афіксальними морфемами *-ер/-ор* широко вживаються в сучасній українській мові: дилер, трейдер, провайдер, промоутер, ньосмейкер, спонсор, дебітор, інвестор.

Велика частотність та актуальність притаманна неологізмам з суфіксом *-инг/-інг*. На думку В.В. Виноградова, "... данный суффикс входит в серию интернациональных суффиксов, отличных от суффиксов лица и встречающихся в заимствованных словах" [6]. Неологізми з суфіксом *-инг/-інг* головним чином означають дію як процес або спосіб дії: маркетинг, трейдинг, дилінг, пресинг, консалтинг, лізинг, паркінг, демпінг, роумінг.

Неологізми англійського походження 90-х років виявляють значну словотворчу активність, у результаті чого з'являються численні словотворчі пари: ф'ючерс – ф'ючерсний (ринок, контракти, біржа, операція, угода); форвард – форвардний (контракт, котировка, ринок).

Численні неологізми англійського походження вживаються в текстах преси з такими активними у наші дні префіксами, як: супер-, контр-, ко-, ре-, де-, анти- (супермаркет, суперцілитель, контроферта, коспонсор, реінвестування, дедоларизація, антидемпінговий, антихакер).

Словотворча активність слів англо-американського походження є результатом складного процесу їх адаптації в українській мові. Багато запозичених слів в процесі адаптації набувають українських суфіксів

(комп'ютер-н-ий, офшор-н-ий, хакер-ськ-ий, ф'ючерс-н-ий та інші). Вони стають українськими лексемами, які утворилися від запозичених основ. Це важливо розуміти при перекладі оригінальних англійських соціально-політичних та економічних текстів на українську мову.

Отже, аналізуючи проблему структурно-семантичних особливостей англо-американських неологізмів в українській мові та вживання їх у головних сферах соціуму, ми можемо зробити наступні висновки.

1. Великі зміни в суспільстві на рубежі XXI сторіччя безпосередньо вплинули на сучасну мовну ситуацію в Україні, насамперед, на мову засобів масової інформації. Просліджуються семантичні та стилістичні зміни багатьох слів, виникають нові англо-американські запозичення.

2. Серед різних номінативних полів соціально-економічної макросфери головне місце посідають неологізми, які означають суб'єкти дії, через їх високу частоту вживання в різних структурах соціуму, актуальність, функціональну мобільність.

3. Іноді спостерігається розширення або звуження або переносне вживання іншомовних лексем. Тобто, можна розглядати це явище як "семантичну трансформацію".

4. Наприкінці XX сторіччя англо-американізми набули високої словотворчої активності. В засобах масової інформації з'явилася велика кількість слів англо-американського походження, здатних утворювати нові словосполучення. Активізується афіксальна деривація.

Названі структурні явища свідчать про адаптацію англо-американських неологізмів в українській мові. Таким чином, можна стверджувати, що ця проблема є дуже актуальною в наші дні, має перспективи подальшого дослідження для аналізу позитивного або негативного впливу неологізмів на розвиток чи засмічування української мови і безсумнівне практичне значення для складання словників та глосаріїв неологізмів сучасної української мови, двомовних фахових термінологічних словників; створення підручників та навчальних посібників з метою навчити студентів розуміти і адекватно перекладати з англійської мови на українську соціально-політичні та економічні матеріали сучасних газет, журналів, інших періодичних видань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Земская Е.А. Активные процессы современного словопроизводства // Русский язык конца XX столетия (1985-1995). – М.: Языки русской культуры, 1996. – С.90-141.
2. Китайгородская М.В. Русская речь 1990-х г.г. Современная Россия в языковом отображении. – М.: Наука, 1998. - С.189.
3. Крысин Л.П. Оценочный компонент в семантике иноязычного слова // Русский язык: проблемы грамматической семантики и оценочные факторы в языке. – М., 1991. - С. 64-70.
4. Загорская О.В. Семантическое освоение лексических заимствований // Семантика слова и синтаксис конструкций. – Воронеж, 1987. – С. 99-107.
5. Костомаров В.Г. Языковой вкус эпохи (из наблюдений над речевой практикой масс-медиа). – М.: Педагогика-Пресс, 1997. - С.321.
6. Виноградов В.В. Русский язык (грамматическое учение о слове). – М.: Высшая школа, 1972. – С. 207.
7. Словарь иностранных слов, вошедших в русский язык. Сост. Кузьминский Н.С. Под ред. Капельзона Т. – М.: Советская энциклопедия, 1933. – С. 1072-1073.

Резюме. В статье рассматриваются аспекты адаптации англо-американских неологизмов в украинском языке, и проводится анализ позитивного либо негативного влияния неологизмов на развитие или засорение украинского языка.

Ключевые слова: поставщики неологизмов, язык-реципиент, ассимиляция, номинативное пространство, словари и глоссарии.

The summary. The article deals with the aspects of English and American neologisms adaptation in the Ukrainian language, attempting to analyze positive and negative impact of neologisms what concerns both the language development and excessive indiscriminate use of foreign words in Ukrainian.

Key words: neologisms suppliers, language-recipient, assimilation, nominative expanse, dictionaries and glossaries.

Одержано редакцією 1.04.2014 р.

УДК:81'25

І.О. ОПАНАСЮК, Л.В. МОРОЗ

СЛОВА В ЧАСІ (НЕОЛОГІЗМИ, АРХАЇЗМИ ТА ІСТОРИЗМИ): ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ

Резюме. У статті висвітлюються слова в часі (неологізми, архаїзми та історизми), а також особливості їх перекладу на іноземні мови.

Ключові слова: неологізми, переклад, оригінал, твір, вираз.

ЗМІСТ

<i>Скібчик А.В., Мороз Л.В.</i> Оригінал як дискурс: стратегії і тактики співрозмовників	3
<i>Ковалюк В.В.</i> Структурно-семантичні особливості неологізмів англо-американського походження в сучасній українській мові	4
<i>Опанасюк І.О., Мороз Л.В.</i> Слова в часі (неологізми, архаїзми та історизми): особливості їх перекладу	7
<i>Пашко І.О., Мороз Л.В.</i> Жанрово-стилістична домінанта в перекладі	10
<i>Вакулинська Л.М.</i> Повтор як комунікативний мовний засіб у німецькомовних біблійних текстах	12
<i>Останчук М.В., Дуброва А.С.</i> Життєвий, творчий шлях та науково-педагогічна діяльність К. Е.Цюлковського	14
<i>Крук М., Мороз Л.В.</i> Рівні та одиниці перекладу	18
<i>Пашкевич М., Мороз Л.В.</i> Синтаксичний рівень і його одиниця: речення/висловлювання та їх дифініції для перекладознавства	21
<i>Король О.Ю., Мороз Л.В.</i> Значення поняття стилю для перекладацької інтерпретації	24
<i>Хомицька Р.В.</i> Семантичний аналіз прислів'їв та приказок	26
<i>Бігунова С.А., Зубілевич М.І.</i> Лінгвостилістичні особливості тексту як продукту мовлення	29
<i>Краля І.В., Мороз Л.В.</i> Час і простір у художньому творі як видова ознака мемуарної літератури	32
<i>Калініченко М. Н.</i> Готорні і «друге велике пробудження»	34
<i>Мороз Л.В.</i> Завершальна фаза еволюції конні-кетчерівського памфлету	38
<i>Шкода Н., Мороз Л.В.</i> Сюжетно-композиційні новації – провідний чинник жанрового розвитку художніх життєписів	39
<i>Новосад Н.І., Мороз Л.В.</i> Художня біографія як різновид ренесансної «літератури факту»	42
<i>Мороз Л.М.</i> Новелістична традиція на теренах англійського Ренесансу	44
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е.</i> Особливості розуміння поетичних творів Філіпа Морена Френо	49
<i>Кисляк О.В., Кравець Д.В.</i> Неочікуваний і зовсім несподіваний Ремарк	53
<i>Дуброва А.С., Трофімчук В.М.</i> Система і характер вправ професійно орієнтованого курсу для інтенсивного навчання читання	56
<i>Баталія Л.О.</i> Педагогічні та теоретичні засади розвитку альтернативних шкіл в країнах західнослов'янського світу	59
<i>Кушнір Н.В.</i> Застосування комп'ютера на заняттях з іноземної мови	62
<i>Черуха Н.В., Черуха В.В.</i> Тенденції розвитку методики викладання іноземних мов в Україні та за кордоном	64
<i>Бойко Н.Г.</i> Краєзнавчий матеріал як фактор забезпечення соціокультурної компетенції	67
<i>Данілова Н.Р.</i> Застосування комп'ютерних технологій для навчання студентів-економістів іноземній мові	69
<i>Безкоровайна О.В.</i> Культура особистісного самоствердження студента-філолога – актуальна соціально-педагогічна проблема	71
<i>Кочубей О.С.</i> Запровадження компетентнісного підходу у підготовці фахівців з вищою освітою	74
<i>Давнюк С.В., Козицька О.А.</i> Проблеми формування мовної культури студентів	78
<i>Олесюк Л.В.</i> Звуконаслідувальна лексика в сучасній англійській мові	80
<i>Михальчук Н.О., Івашкевич Е.Е.</i> Social intellect of the person in the space of his/her complex of interpretations	82
<i>Відомості про авторів</i>	86
<i>Зміст</i>	87

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Мороз Л.В.
Технічний редактор Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка Ковалюк В.В., Краля І.В.

Підписано до друку 26.09.2014 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

**А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання
гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ,
2014. — 88 с.**

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243

ББК 81.2